

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

IT-SÄKERHET 2024

Allmänhetens beteenden och inställningar till frågor som rör IT-säkerhet.

Genomförd av Attityd i Karlstad AB på uppdrag av MSB.

Slutrapport 2024-10-07

attityd

BAKGRUND OCH SYFTE

Inför årets Informationssäkerhetsmånad, Tänk säkert, har Attityd på uppdrag av MSB genomfört en webbaserad enkätundersökning för att undersöka allmänhetens beteenden och inställningar i frågor som rör IT-säkerhet. Detta är en uppföljande mätning med resultatjämförelser för åren 2019 och framåt.

Syftet med undersökningen är att kartlägga allmänhetens beteenden och inställningar inom området IT-säkerhet samt se utvecklingen över tid.

GENOMFÖRANDE

Metod:

Undersökningen är genomförd som en webbenkät i Norstat's webbpanel. Panelen är slumpmässigt rekryterad och liknar ett Sverige i miniatyr sett till ålder, kön och geografi.

Målgrupp:

Undersökningspopulationen är boende i Sverige 18-79 år.

Antal svar/riksrepresentativt:

Totalt har 1049 personer svarat på årets undersökning. Stratifierat urval har använts för att få en riksrepresentativ fördelning utifrån ålder, kön och geografi. Resultatet har sedan viktats för att motsvara fördelningen i riket utifrån ålder och kön.

Datainsamlingsperiod:

Svaren har samlats in under perioden 5-15 september 2024.

Rapportering:

Resultatet redovisas i diagramform med värden i procent och signifikanta skillnader mellan demografiska grupper redovisas i tabellbilaga. Signifikanta skillnader mellan 2023 och 2024 samt mellan kön kommenteras i anslutning till respektive diagram.

OM ATTITYD

Attityd grundades 1995. Vår vision är att genomföra undersökningar, utvärderingar och analyser som leder till verksamhetsutveckling och bättre beslut. Vi genomför uppdrag i offentlig, privat och ideell sektor.

Vi drivs av övertygelsen att verksamheter fattar bättre beslut om de tar in fler perspektiv i sitt beslutsunderlag. Målgruppsperspektivet är centralt för hållbar och framgångsrik utveckling. Genom vår erfarenhet, kompetens, metoder och verktyg ger vi nya insikter om era målgrupper och bidrar med underlag för bättre beslut.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

SAMMANFATTNING

Sammanfattning 2024

IT-relaterad brottslighet

- 24% uppger att de har blivit utsatta för någon typ av IT-relaterad brottslighet.
- 32% uppger att de är mycket eller ganska oroliga för att bli utsatta för IT-relaterad brottslighet.
- 49% uppger att de under det senaste året har upplevt en ökad oro för IT-relaterad brottslighet. Främst kvinnor, 52% jämfört 45% för män.

→ Resultatet är liknande som för 2023.

Säkerhet mobiltelefon

- 93% skyddar sin mobiltelefon med skärmlås.
- 75% tänker efter vilka appar som laddas ner i mobilen.
- 28% reflekterar sällan över om appar kan påverka säkerheten.
- 48% tar bort appar de inte längre använder. Det är färre än 2023, då motsvarande siffra var 52%.

Lösenordshantering

- 35% använder lösenordshanterare. Andelen som använder lösenordshanterare har ökat sedan 2019, med största förändringen år 2021-2022. Fler män än kvinnor svarar att de använder lösenordshanterare.
- Vanligast, 62% av de svarande, är att formulera lösenord som en kombination av bokstäver och siffror. 44% inkluderar komplicerade tecken och 24% använder teckenserier.

Användandet av komplicerade tecken har ökat jämfört med 2023, från 35% till 44%. Fler män (49%) än kvinnor (39%) uppger att de inkluderar komplicerade tecken när de formulerar sina lösenord.

- 65% anser sig ha god kännedom om hur lösenord skyddas.
- 55% anser sig göra tillräckligt för att skydda sina lösenord.
- 70% uppger sig ha god kännedom om riskerna i att lösenord kan hamna i orätta händer. Andelen har minskat jämfört med 2023 (76%).
- Män anser sig i större utsträckning än kvinnor ha god kännedom om hur de skyddar sina lösenord och om riskerna i att lösenord kan hamna i orätta händer. Män anser sig också i större utsträckning göra tillräckligt för att skydda sina lösenord.
- 41% känner oro över att någon obehörig ska komma åt deras lösenord, 45% av dessa har förändrat sitt beteende på nätet till följd av oron.

Sammanfattning 2024

E-legitimation

- 82% uppger sig ha god kännedom om säker e-legitimationshantering.
- 93% instämmer med att de alltid kontrollerar vem de identifierar sig mot.
- 32% uppger att de känner en oro för att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation, varav 26% av dessa har förändrat sin hantering av e-legitimation till följd av oron.

Fler kvinnor (35%) än män (29%) känner sig oroliga. 80% legitimerar sig med e-legitimation vid betalning på nätet.

- 4% uppger att de skulle legitimera sig med e-legitimation om en vän kontaktar dem och ber dem göra det.
- 79% uppger att de använder e-legitimation för identifiering om de själva ringt upp banken.
- 5% uppger att de identifierar sig med e-legitimation om banken oväntat ringer upp dem.

Dator/mejlanvändning

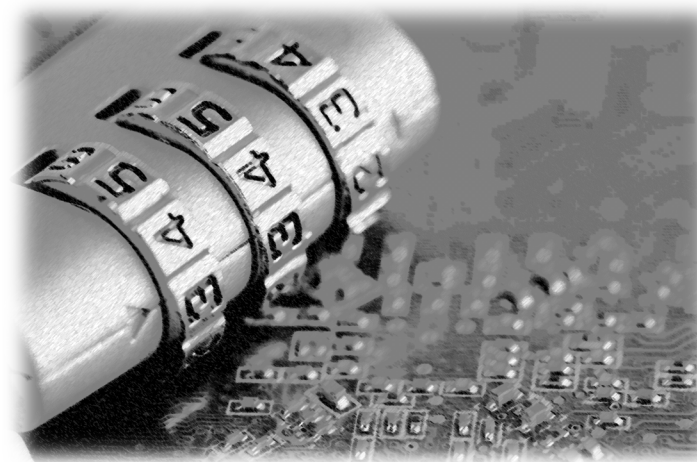
- 60% uppger att de inte låter andra använda deras mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt. Det är fler jämfört med 2023 (54%).
- När en länk mottas i ett mejl eller sms från vänner uppger 65% att de alltid tvekar och klickar först efter att ha försäkrat sig om att länken är pålitlig.
- När en länk mottas i ett mejl eller sms från ett företag man känner till, ens bank eller en myndighet, uppger 62% att de alltid tvekar och klickar först efter att ha försäkrat sig om att länken är pålitlig.
- 34% uppger att de aldrig sparar sina kortuppgifter hos webbutiker när de handlar på nätet, medan 6% uppger att de oftast eller alltid gör det.

Digital närvaro

- 61% uppger att det inte är någon större skillnad när det gäller deras digitala närvaro under det senaste året. Andelen som uppger att det inte är någon större skillnad har ökat årligen sedan 2021.
- 22% handlar oftare online, vilket är färre jämfört med 2023 (28%).
- 19% lägger mer tid på att surfa på nätet, vilket är färre än 2023 (24%).

2024 vs 2023

	2024	2023
Lösenordshantering - användandet av komplicerade teckn har ökat.	44%	35%
Färre uppger att de har god kännedom om riskerna med att lösenord hamnar i orätta händer.	70%	76%
Det är fler som <u>inte</u> lånar ut mobil, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.	60%	54%
Det är en större andel som uppger att de inte ökat sin digitala närvaro (surfa, videosamtal, online-köp).	61%	54%

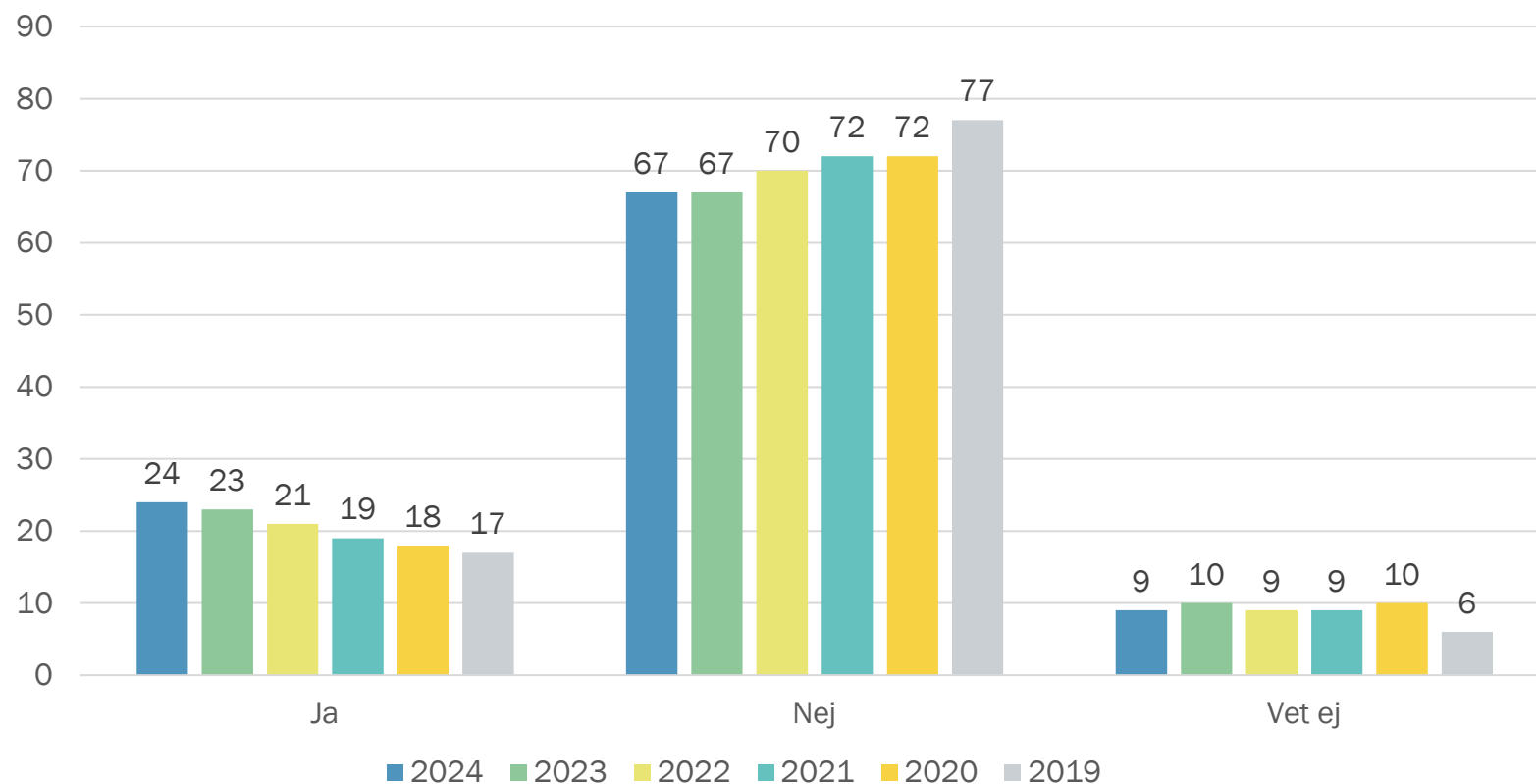
Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

RESULTAT

attityd

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

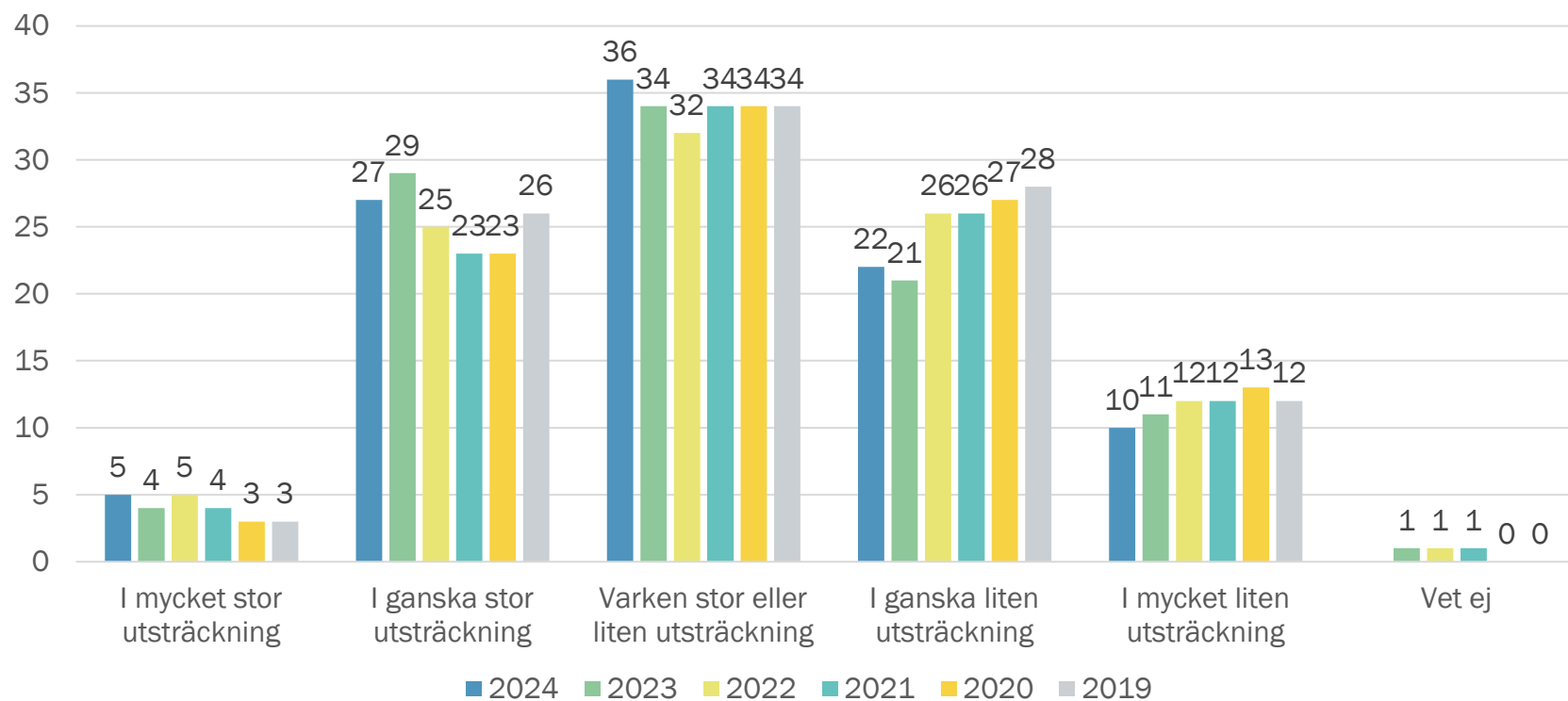
Har du blivit utsatt för någon typ av IT-relaterad brottslighet?

24% svarar att de har blivit utsatta för någon typ av IT-relaterad brottslighet.

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

I vilken utsträckning oroar du dig för att du ska bli utsatt för IT-relaterad brottslighet?

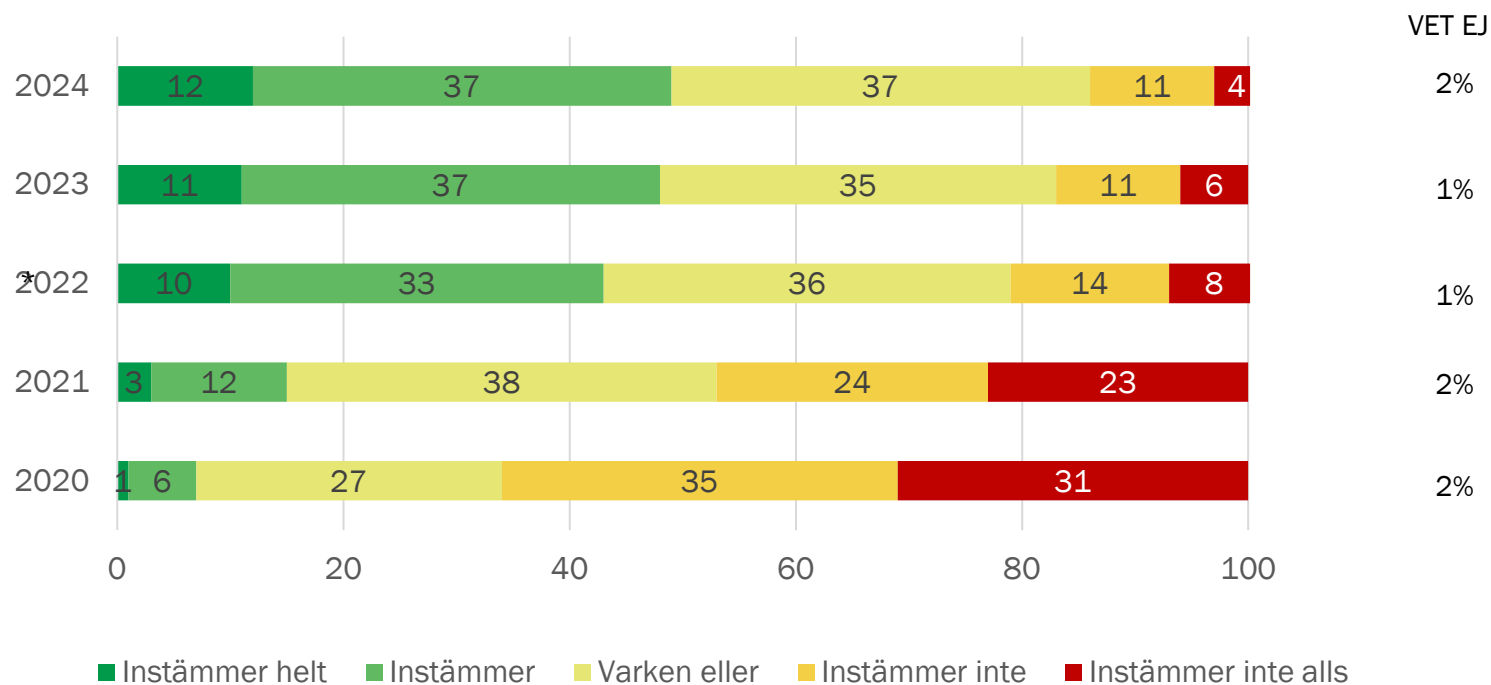

n=1049

32% uppger att de i mycket eller ganska stor utsträckning är oroliga för att bli utsatta för IT-relaterad brottslighet.

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

Min oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat under det senaste året *

n=1049

* Notera att frågeformuleringen gjordes om 2022. Innan dess var frågan kopplad till covid-19 med formuleringen: Min oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat till följd av rådande situation med Covid-19?

49% uppger att deras oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat under det senaste året.

Skillnader kön:
Fler kvinnor (52%) än män (45%) upplever att deras oro för att utsättas för IT-relaterad brottslighet har ökat under det senaste året.

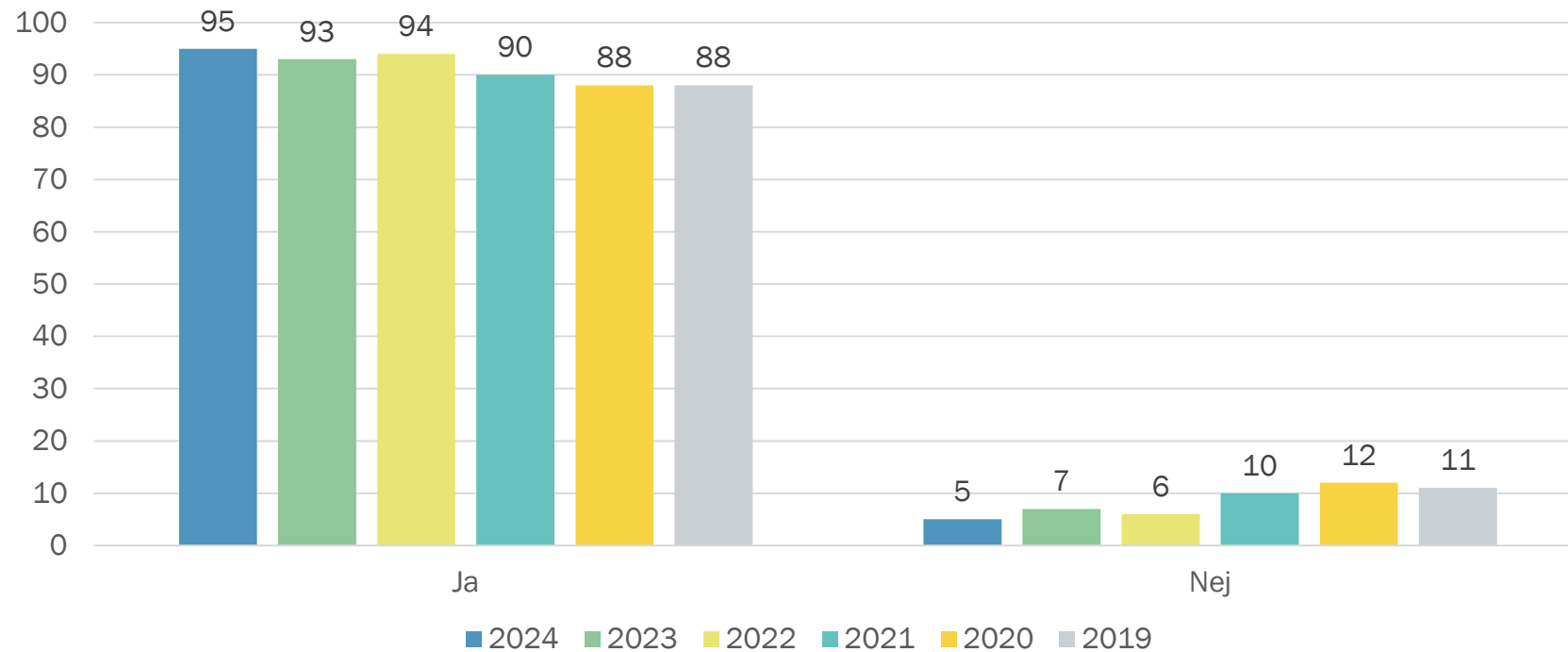

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

SÄKERHET MOBILTELEFON

SÄKERHET - MOBILTELEFON

Skyddar du din mobiltelefon med skärmlås till exempel med sifferkod, fingeravtryck, grafiskt lösenord eller ansiktsgenkänning?

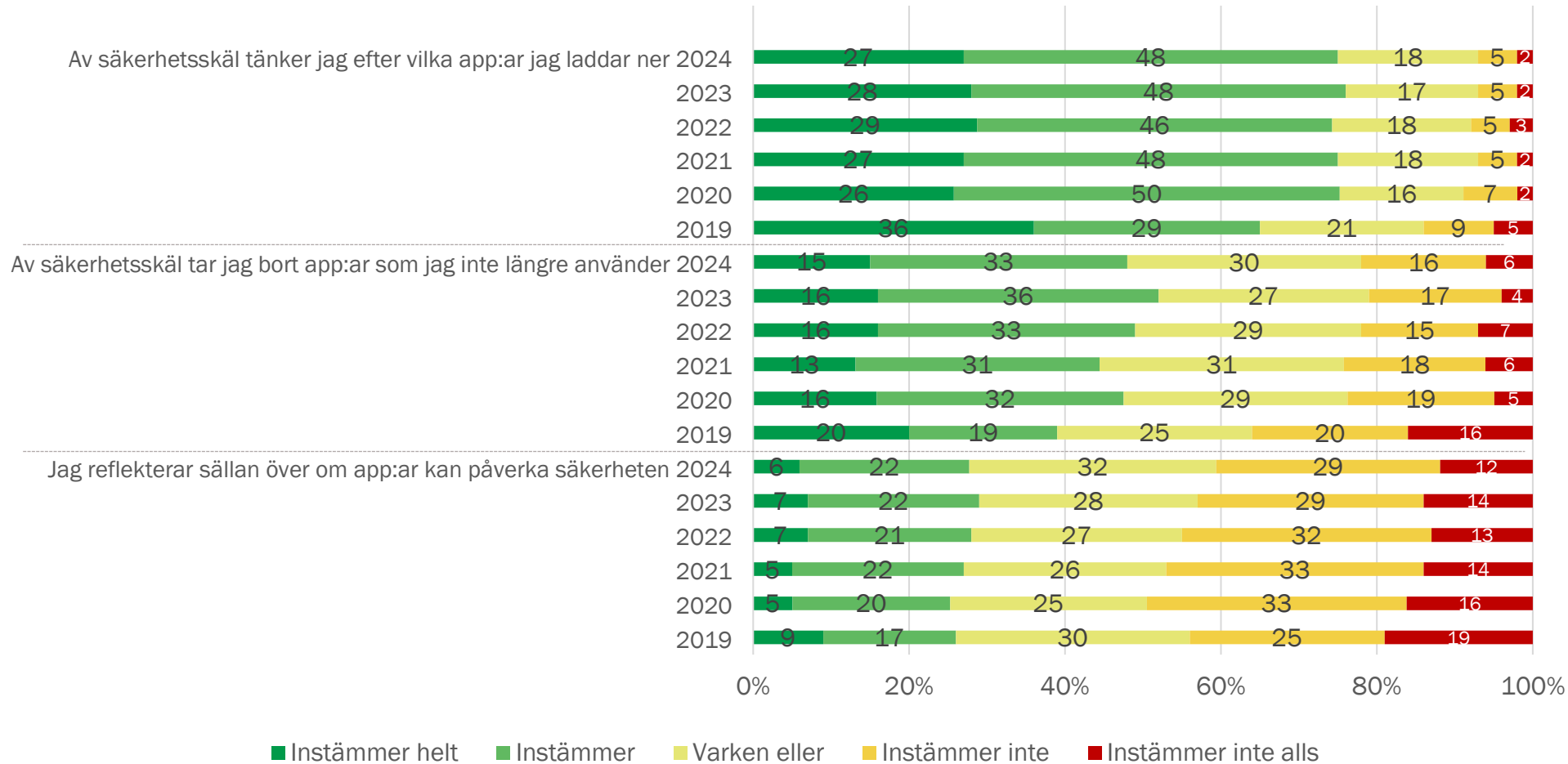

n=1049

95% skyddar sin mobiltelefon med skärmlås.

SÄKERHET - MOBILTELEFON

Hur väl stämmer följande påståenden avseende din mobiltelefon?

75% instämmer med att de av säkerhetsskäl tänker efter vilka app:ar de laddar ner.

48% tar bort app:ar som de inte längre använder. Signifikant färre än 2023 (52%).

41% instämmer inte med att de sällan reflekterar över om app:ar kan påverka säkerheten i mobiltelefonen.

Signifikanta skillnader kön: Fler kvinnor (30%) än män (24%) instämmer med att de sällan reflekterar över om app:ar kan påverka säkerheten.

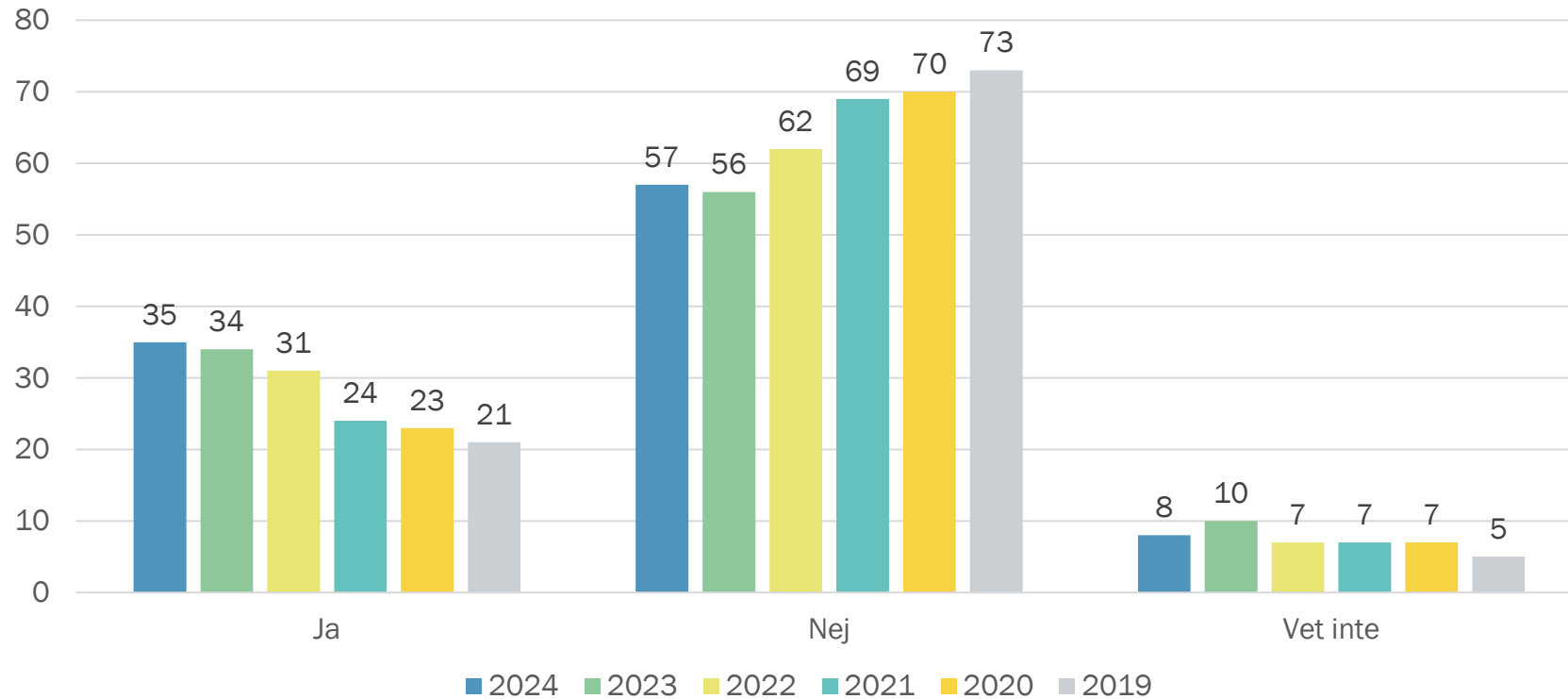

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

LÖSENORDSHANTERING & E-LEGITIMATION

LÖSENORDSHANTERING

Använder du lösenordshanterare?

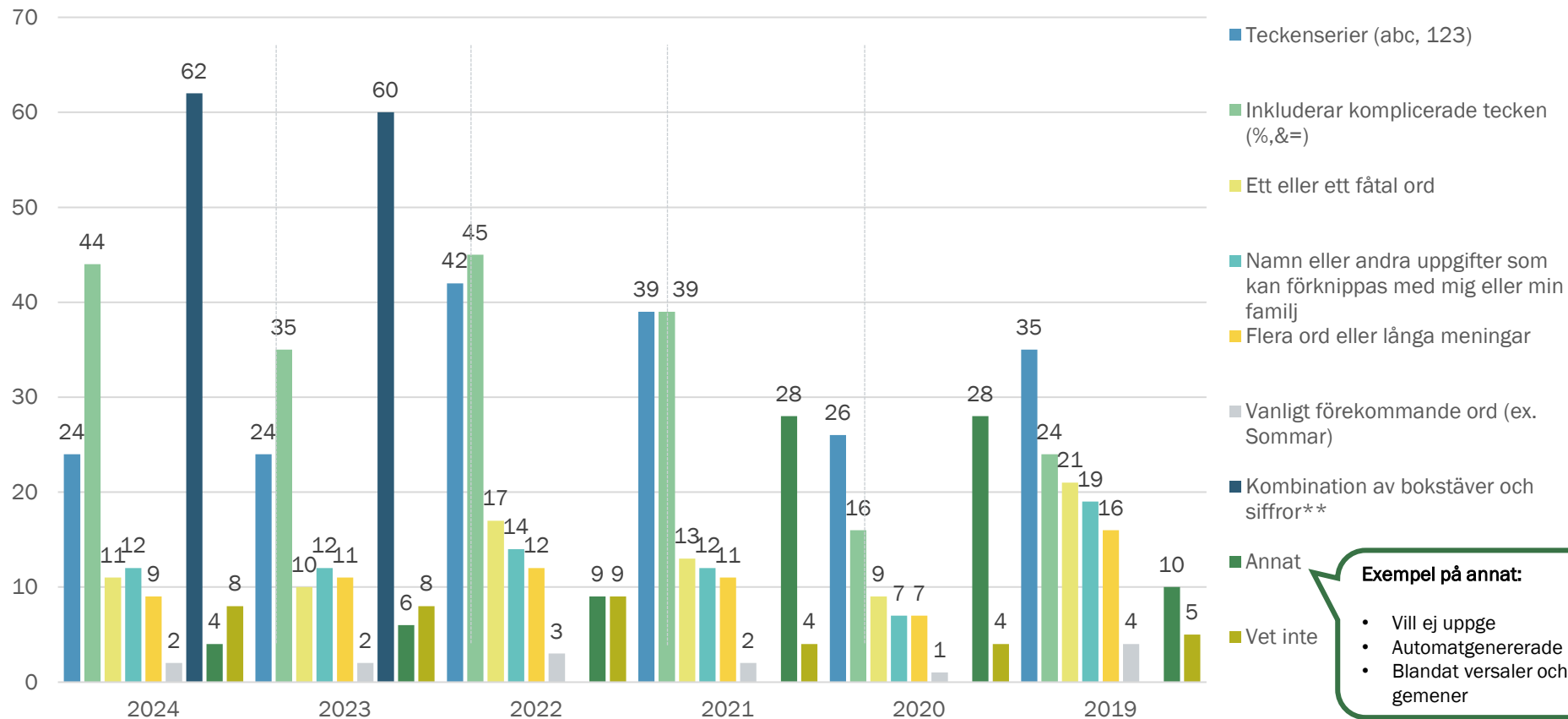
n=1049

35% använder lösenordshanterare.

Skillnader kön:
Fler män (39%) än kvinnor (32%) svarar att de använder en lösenordshanterare.

LÖSENORDSHANTERING

Hur brukar du formulera dina lösenord?*

Vanligast är att lösenord formuleras med en "kombination av bokstäver och siffror".

Skillnader jämfört med 2023:

Användandet av komplicerade tecken har ökat jämfört med 2023, från 35% till 44%.

Skillnader kön:

Fler män (49%) än kvinnor (39%) uppger att de brukar inkludera komplicerade tecken när de formulerar sina lösenord.

Fler män (27%) använder teckenserier, jämfört med kvinnor (21%).

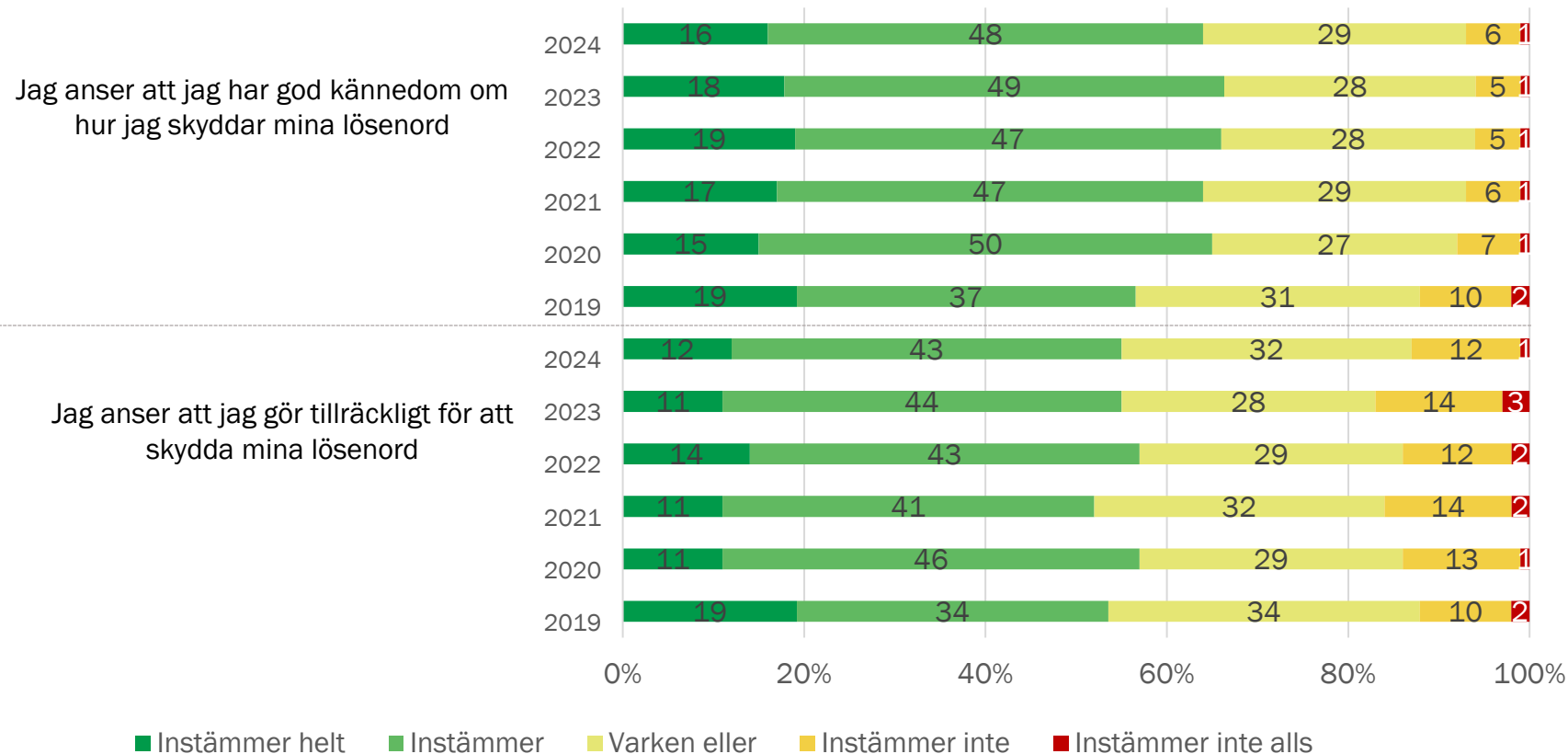
n=1049

*Frågan var 2019 en flervalsfråga, 2020 en envallsfråga och fr.o.m. 2021 återigen en flervalsfråga.

** Alternativet "Kombination av bokstäver och siffror" är nytt svarsalternativ från och med 2023.

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

65% instämmer i påståendet att de har god kännedom om hur man skyddar sina lösenord.

55% instämmer i påståendet att de gör tillräckligt för att skydda sina lösenord.

Skillnader kön:

Fler män (70%) än kvinnor (60%) instämmer med att de har god kännedom om hur de skyddar sina lösenord.

Fler män (58%) än kvinnor (52%) instämmer med att de anser att de gör tillräckligt för att skydda sina lösenord.

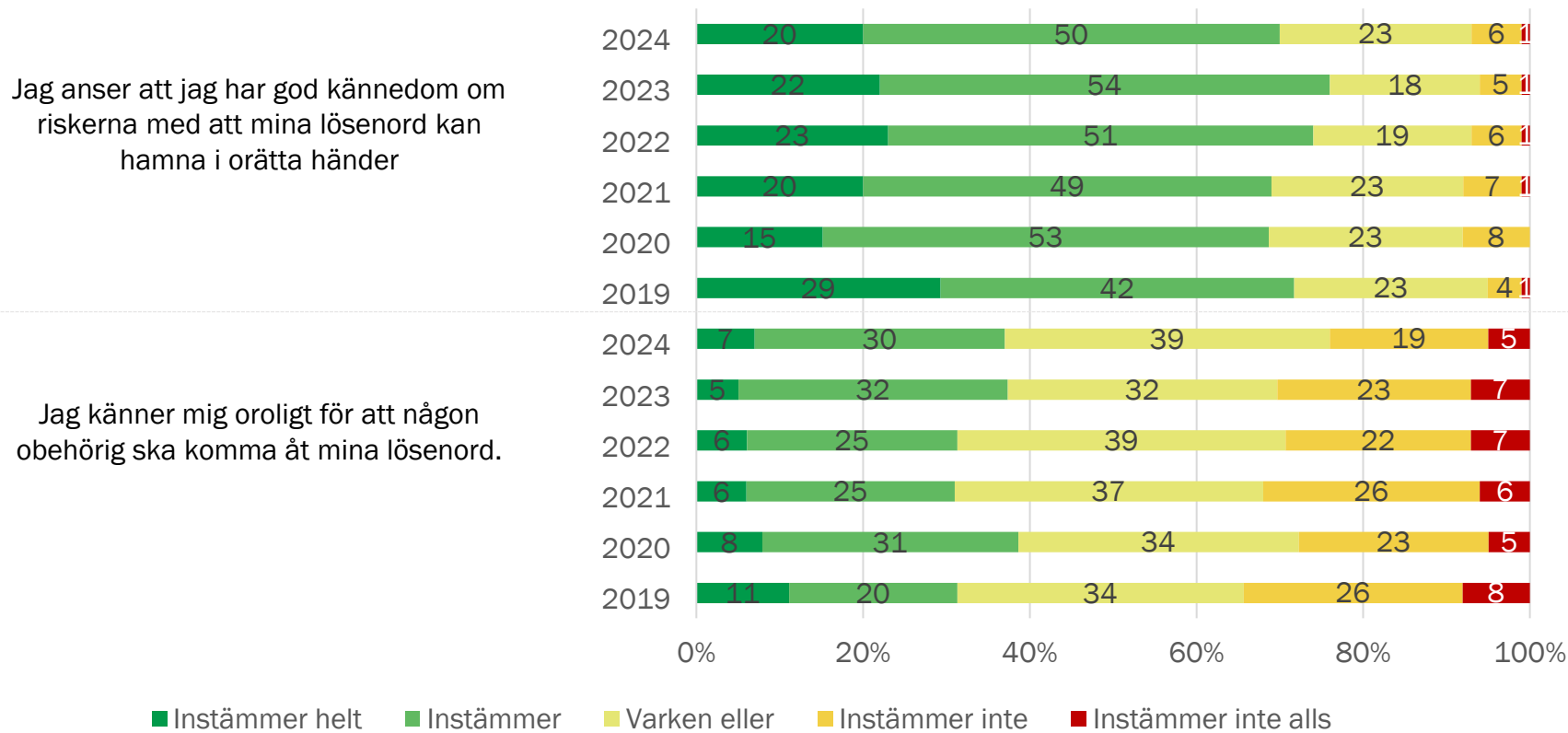
n=1049

Diagrammet redovisar svaren för de som tagit ställning. De som svarat "vet ej" är exkluderade och utgör en andel mellan 1-3% beroende på år.

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter.

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

70% uppger sig ha god kännedom om riskerna med att lösenord kan hamna i orätta händer.

37% uppger sig vara orolig över att någon obehörig kan komma åt deras lösenord.

Skillnader jämfört med 2023:
Färre instämmer med att de har god kännedom om riskerna med att lösenord kan hamna i orätta händer, 70% jämfört med 76% 2023.

Skillnader kön:
Fler män (73%) än kvinnor (67%) instämmer med att de anser att de har god kännedom om riskerna att deras lösenord kan hamna i orätta händer.

n=1049

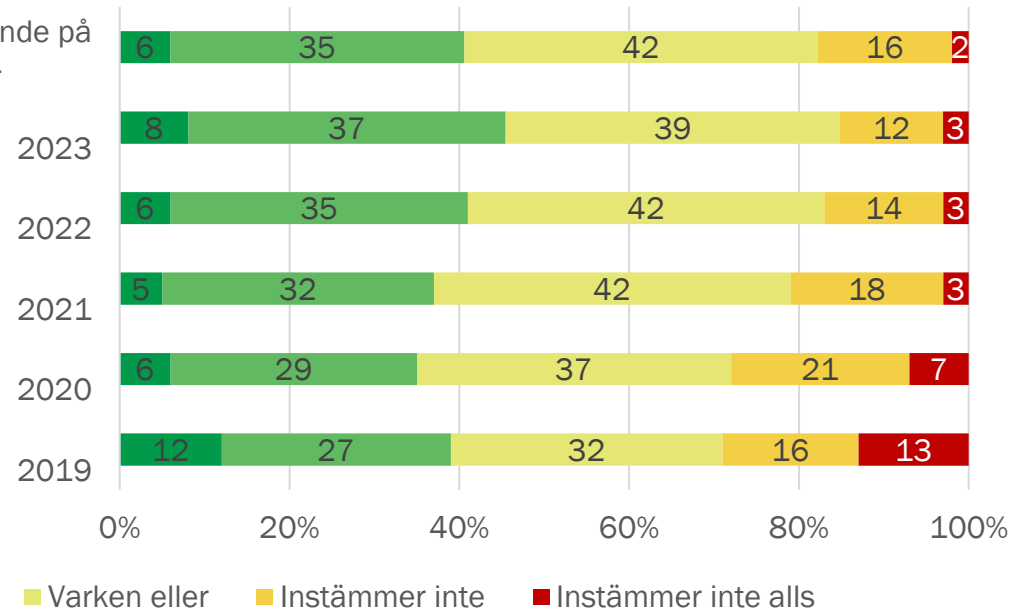
Diagrammet redovisar svaren för de som faktiskt tagit ställning. De som svarat "vet ej" är exkluderade och utgör en andel mellan 0-3% beroende på år.

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter.

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

Min oro har gjort att jag har förändrat mitt beteende på nätet för att undvika risker på nätet 2024

41% av respondenterna som upplever en oro att någon obehörig ska komma åt deras lösenord, instämmer med att de har förändrat sitt beteende på nätet för att undvika risker.

Skillnader jämfört med 2023: Det är färre som instämmer med att deras oro gjort att de har förändrat sitt beteende jämfört med 2023 (45%).

n=783, de som uppgett alternativ 3-5 (varken eller, instämmer, instämmer helt) på det tidigare påståendet "Jag känner mig orolig för att någon obehörig ska komma åt mina lösenord.

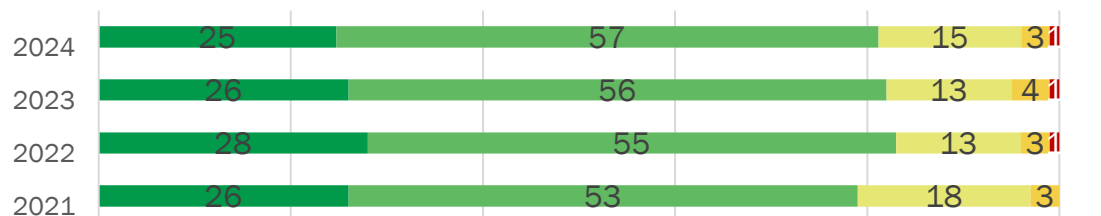
Diagrammet redovisar svaren för de som faktiskt tagit ställning. De som svarat "vet ej" är exkluderade och utgör en andel mellan 1-2% beroende på år.

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter.

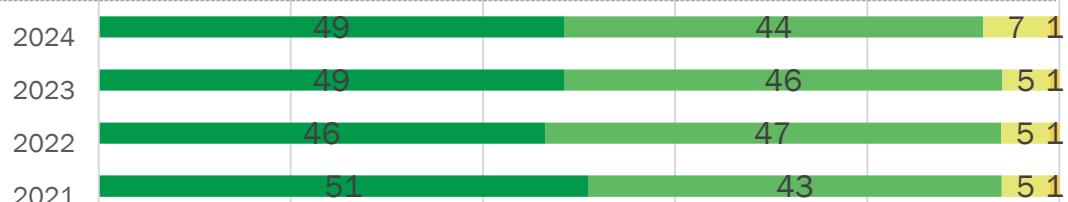
E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

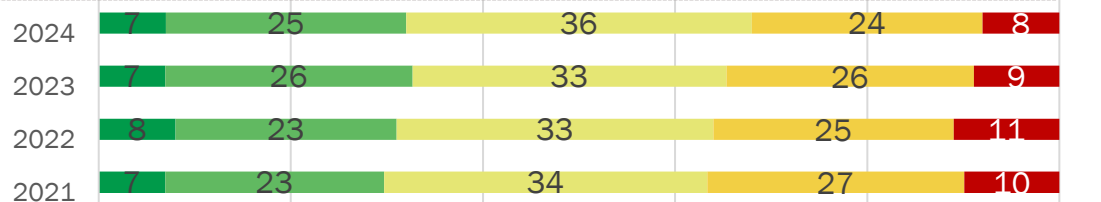
Jag anser att jag har god kännedom om hur jag hanterar min e-legitimation säkert

Jag kontrollerar alltid vem det är jag identifierar mig emot innan jag knappar in min personliga kod.

Jag känner mig orolig för att någon obehörig ska komma åt min e-legitimation

■ Instämmer helt ■ Instämmer ■ Varken eller ■ Instämmer inte ■ Instämmer inte alls

82% instämmer med att de har god kännedom om säker e-legitimationshantering.

93% instämmer med att de alltid kontrollerar vem de identifierar sig mot.

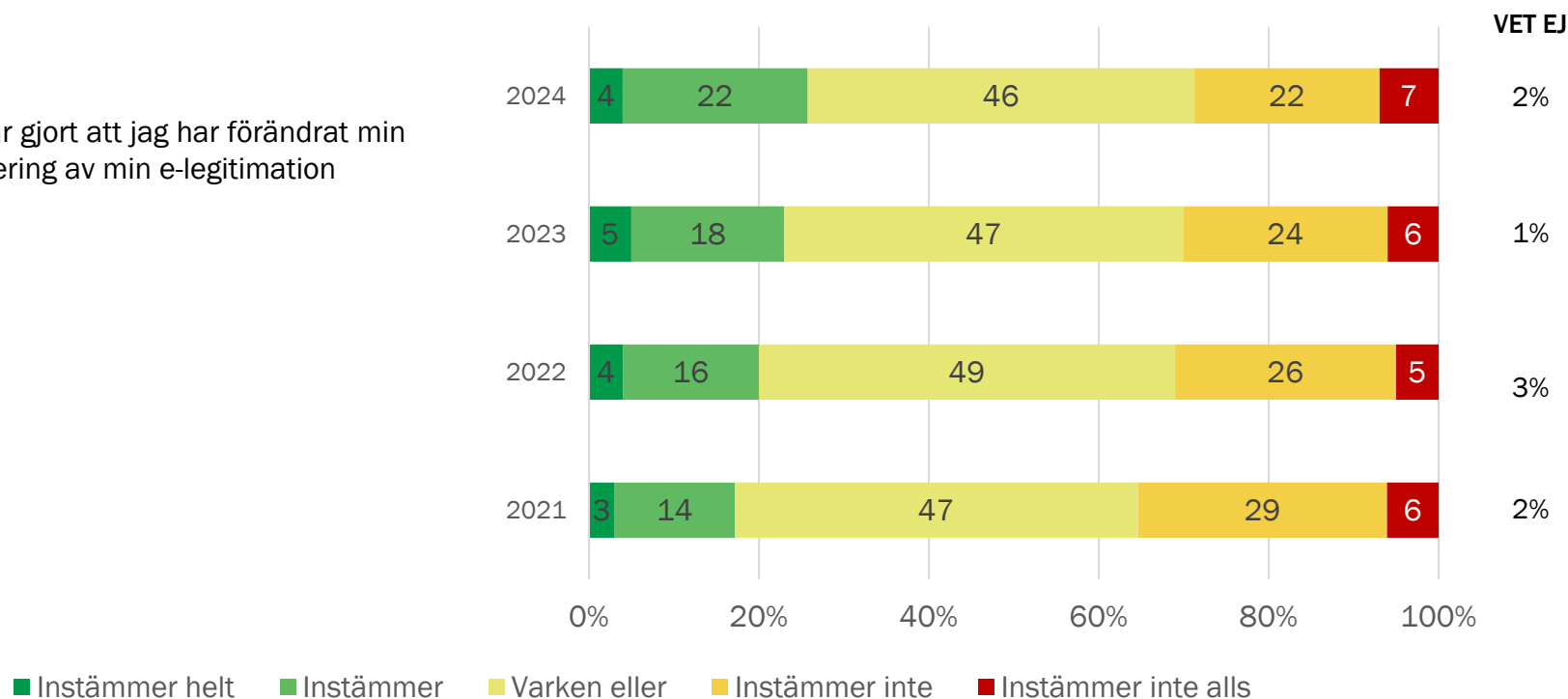
32% uppger att de känner en oro för att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation.

Skillnader kön:
Fler kvinnor (35%) än män (29%) känner sig oroliga för att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation.

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påstående angående din e-legitimation?

Min oro har gjort att jag har förändrat min hantering av min e-legitimation

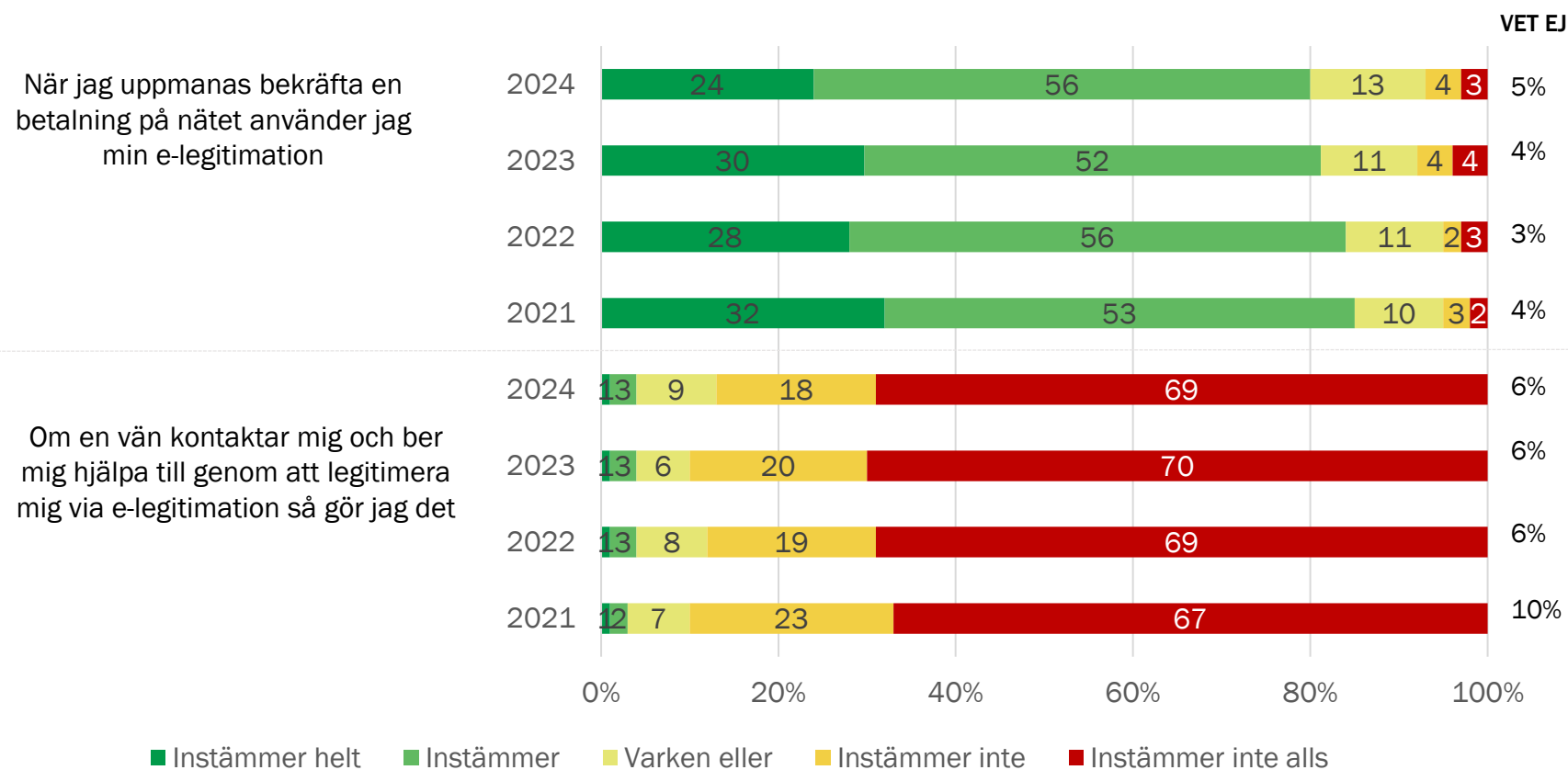
26% har förändrat hanteringen av e-legitimation, till följd av oron att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation.

Skillnader kön: Det är fler kvinnor (33%) än män (24%) som inte har förändrat hanteringen av sin e-legitimation.

n=701, de som uppgett alternativ 3-5 på påståendet "Jag känner mig orolig för att någon obehörig ska komma åt min e-legitimation".

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

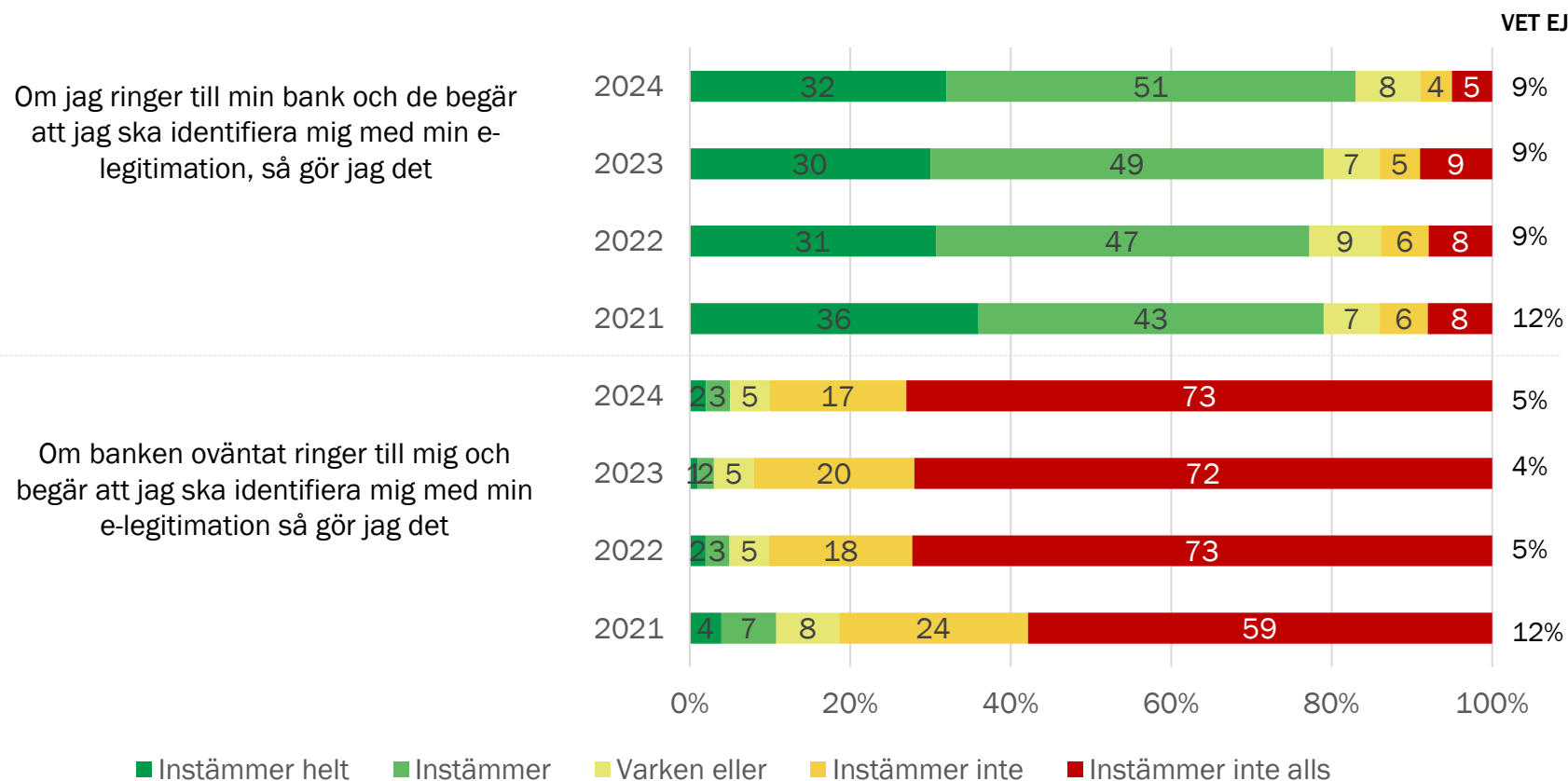

80% uppger att de bekräftar betalningar på nätet med e-legitimation.

4% uppger att de legitimerar sig med e-legitimation om en vän kontaktar dem.

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

83% uppger att de använder e-legitimation för identifiering om de själva ringt upp banken. Det är fler jämfört med 2023 (79%).

5% uppger att de identifierar sig med e-legitimation om banken oväntat ringer upp dem och begär identifikation.

Skillnader kön:
Fler män (7%) än kvinnor (4%) uppger att de skulle identifiera sig med e-legitimation om banken oväntat ringer dem och begär identifikation.

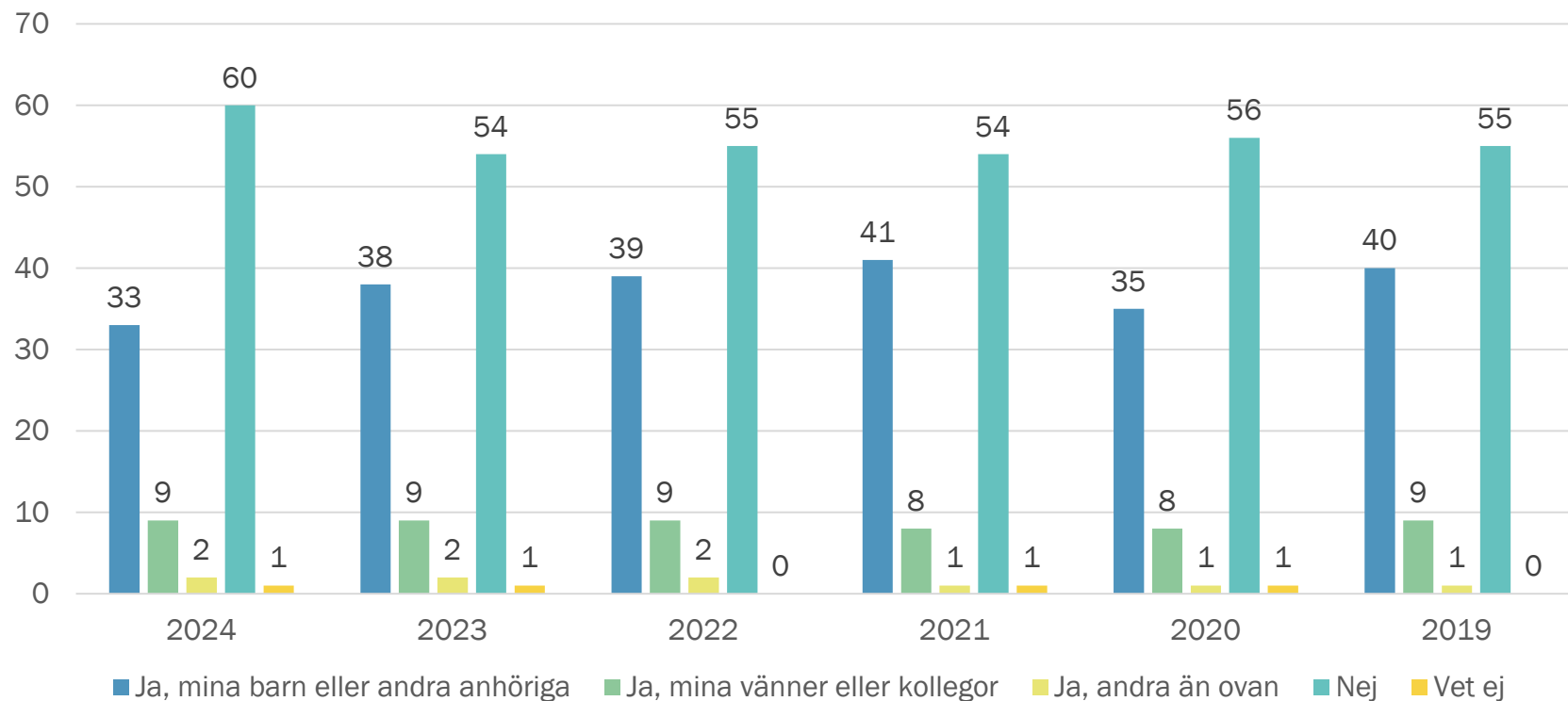

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

DATOR/MEJLANVÄNDNING

DATOR/MEJLANVÄNDNING

Händer det att du låter andra använda din mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att du själv har uppsikt?*

n=1049

* Frågan var 2019 en flervalsfråga, 2020 en envälsfråga och fr.o.m. 2021 återigen en flervalsfråga.

60% låter inte någon använda deras mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.

Skillnader jämfört med 2023:

Det är fler som inte låter någon använda deras mobil, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt jämfört med 2023 (54%).

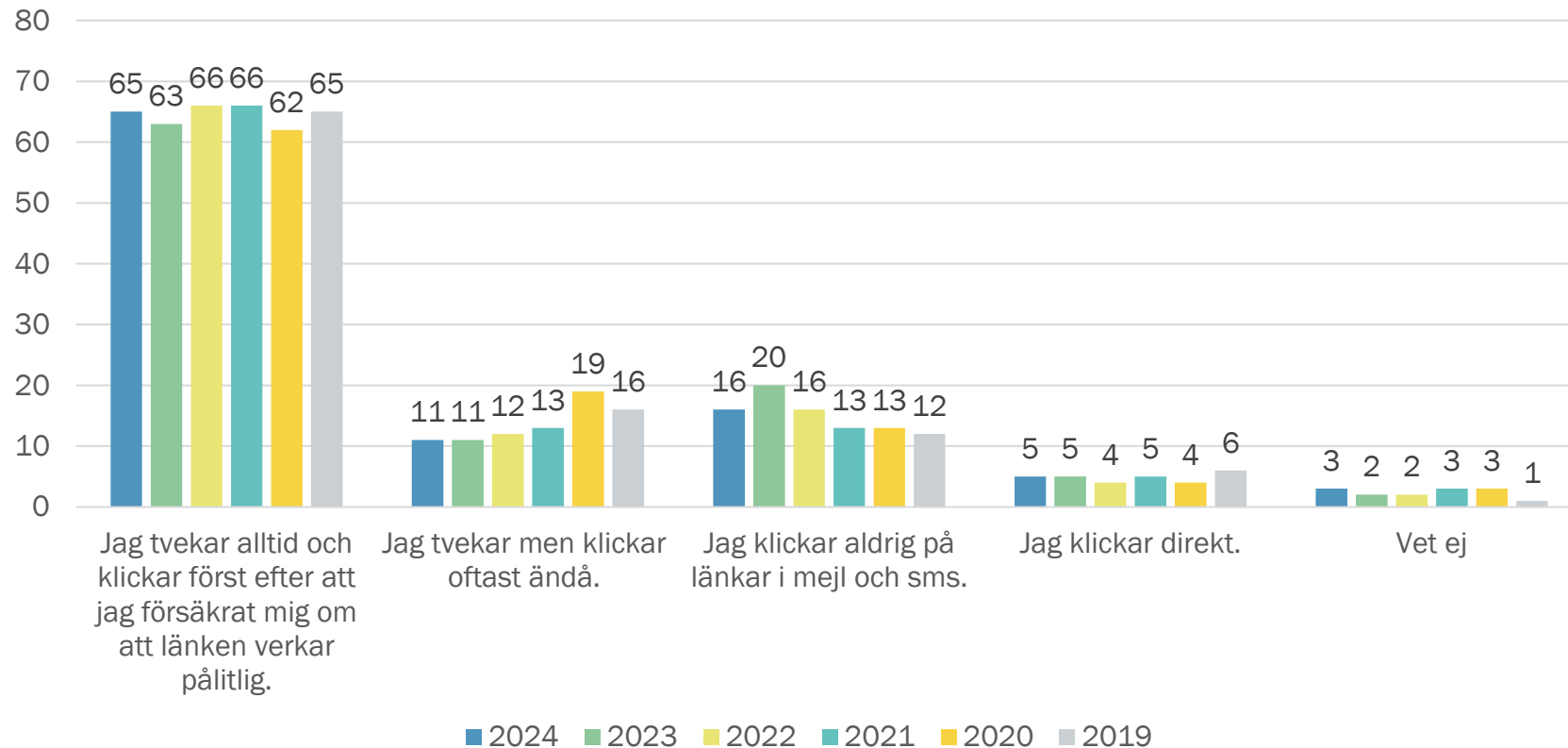
Skillnader kön:

Fler män (64%) än kvinnor (57%) uppger att de inte låter andra använda sin mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.

Fler kvinnor (37%) än män (29%) uppger att de låter sina barn eller andra anhöriga använda sin mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

När det kommer ett mejl eller sms från vänner som innehåller en länk – vad stämmer bäst in på hur du agerar?

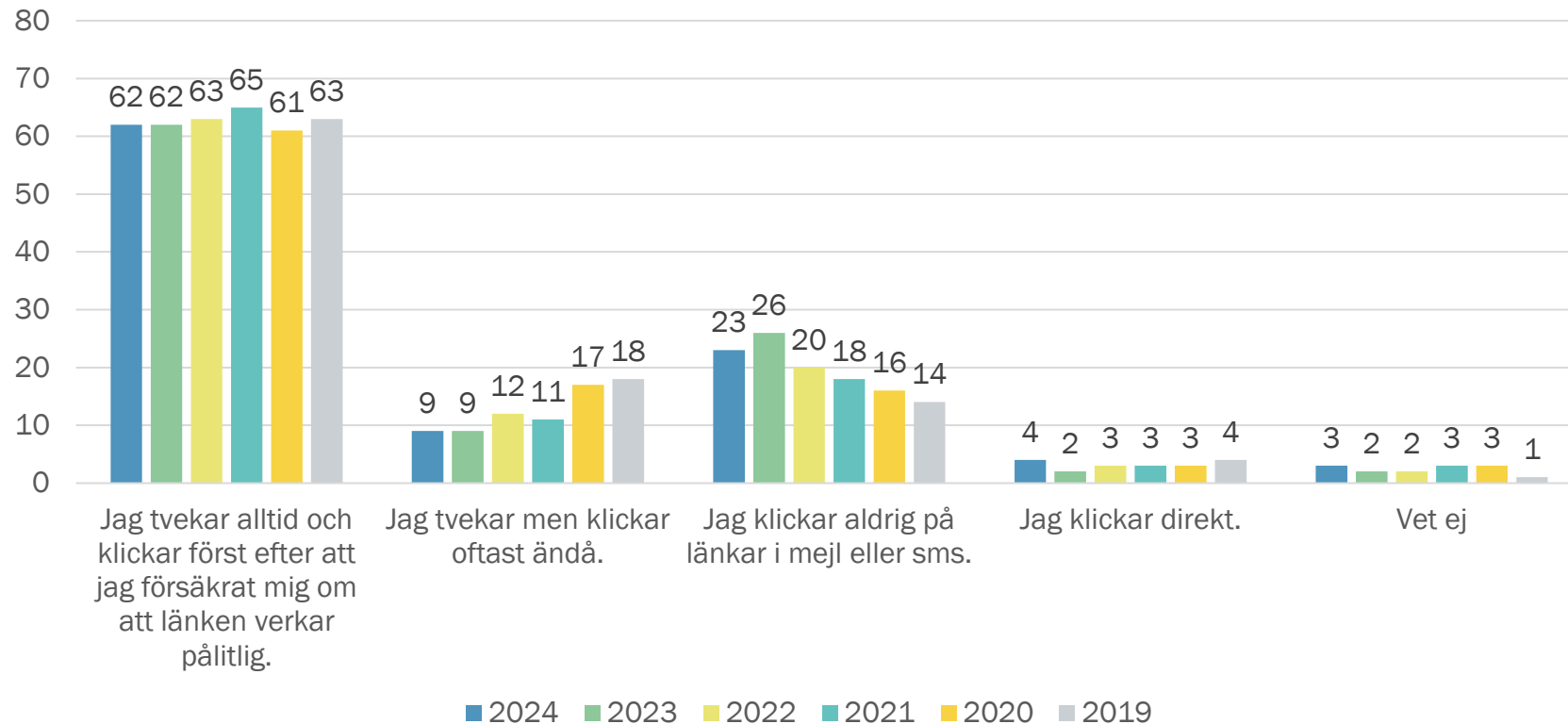

n=1049

65% av respondenterna tvekar och vill försäkra sig om att länken är pålitlig innan de klickar på länkar från vänner.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

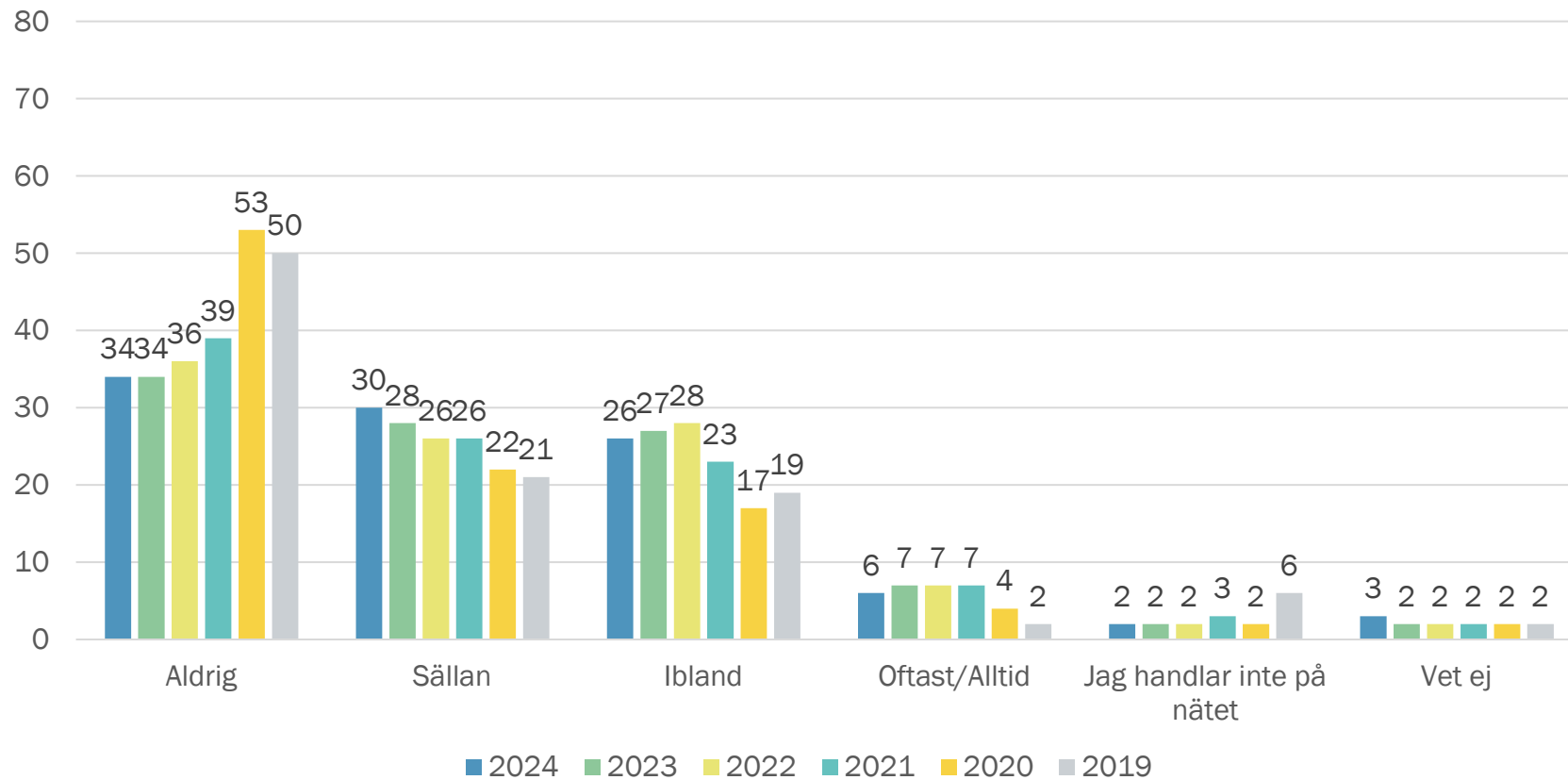
När det kommer ett mejl eller sms från ett företag du känner till, din bank eller en myndighet som innehåller en länk – vad stämmer bäst in på hur du agerar?

62% av respondenterna tvekar och vill försäkra sig om att länken är pålitlig innan de klickar på länkar från bekanta företag, myndigheter eller sin bank.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

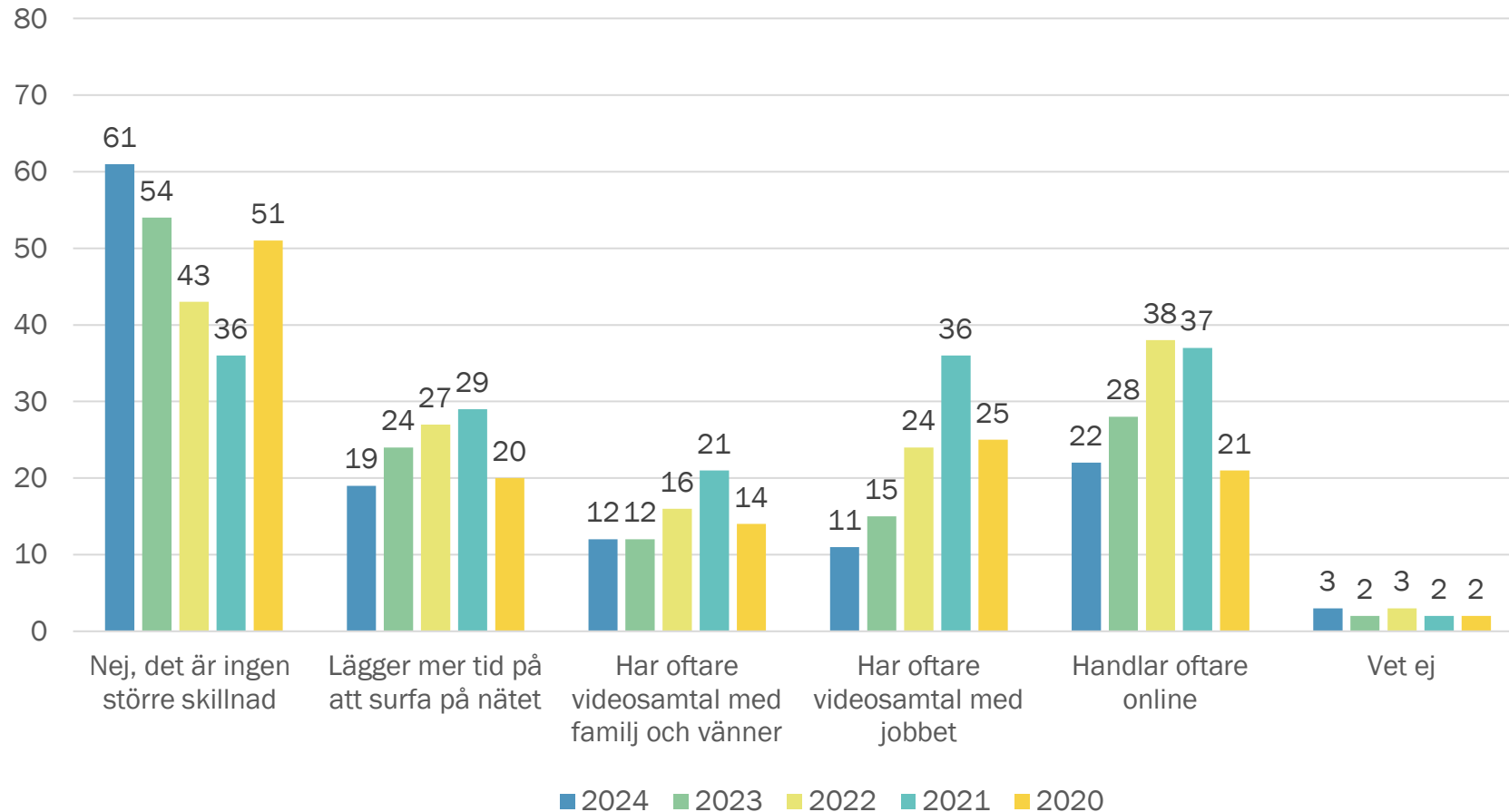
Tillåter du att dina kortuppgifter sparas hos webbutiker när du handlar på nätet?

34% uppger att de aldrig sparar sina kortuppgifter hos webbutiker när de handlar på nätet.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

Har du ökat din digitala närvaro under det senaste året?*

n=1049

*2020 och 2021 var frågan formulerad: "Har du ökat din digitala närvaro under coronapandemin?"

61% uppger att de inte ökat sin digitala närvaro senaste året. Den är oförändrad.

Skillnader jämfört med 2023: Andelen som uppger att de inte ökat sin digitala närvaro har ökat årligen sedan 2021.

Andelen som lägger mer tid på att surfa har minskat årligen sedan 2021.

Färre (11%) uppger att de oftare har videosamtal med jobbet jämfört med 2023 (15%).

Färre (22%) uppger att de oftare handlar online jämfört med 2023 (28%).

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

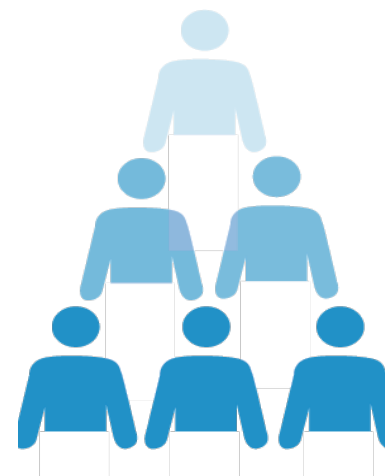
OM RESPONDENTERNA

REGION, KÖN, ÅLDER

Region	Antal	Procent
Stockholm	248	24%
Östra Mellansverige	166	16%
Småland med öarna	77	7%
Sydsverige	156	15%
Västsverige	230	22%
Norra Mellansverige	86	8%
Mellersta Norrland	38	4%
Övre Norrland	48	5%
Totalt	1049	100%

Kön	Antal	Procent
Man	522	50%
Kvinna	527	50%
Totalt	1049	100%

Åldersgrupp	Antal	Procent
18-29 år	186	18%
30-49 år	361	34%
50-64 år	247	24%
65-79 år	257	25%
Totalt	1049	100%

ORT, UTBILDNING

Kommuntyp	Antal	Procent
Storstäder och storstadsnära kommuner	428	41%
Större städer och kommuner nära större stad	410	39%
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	206	20%
Totalt	1044	100%

Utbildning	Antal	Procent %
Grundskola/Realskola	52	5%
Gymnasium	391	37%
Folkhögskola	39	4%
Högskola/Universitet, 60 poäng (40 poäng, gamla systemet) eller mindre	111	11%
Högskola/Universitet, mer än 60 poäng (40 poäng, gamla systemet)	422	41%
Annat	24	2%
Totalt	1039	100%

INKOMST: HUSHÅLLET/PERSONLIG

Sammanlagd inkomst (hushåll)	Antal	Procent
0-100.000 SEK	14	1
100.001-200.000 SEK	59	6
200.001-300.000 SEK	74	7
300.001-400.000 SEK	99	10
400.001-500.000 SEK	96	9
500.001-600.000 SEK	81	8
600.001-700.000 SEK	75	7
700.001-800.000 SEK	93	9
800.001-900.000 SEK	86	8
900.001-1.000.000 SEK	61	6
1.000.001 SEK eller mer	97	9
Vill ej uppge	160	16
Vet ej	34	3
Totalt	1029	100%

Sammanlagd inkomst (personlig)	Antal	Procent
0-100.000 SEK	45	4
100.001-200.000 SEK	81	8
200.001-300.000 SEK	131	13
300.001-400.000 SEK	209	20
400.001-500.000 SEK	172	17
500.001-600.000 SEK	111	11
600.001-700.000 SEK	57	6
700.001-800.000 SEK	22	2
800.001 SEK eller mer	28	3
Vill ej uppge	154	15
Vet ej	28	3
Totalt	1038	100%

KONTAKTUPPGIFTER

LINN NILSSON

Projektledare

 054 777 06 06

 linn@attitydikarlstad.se

 www.attitydikarlstad.se

attityd